

РЕЦЕНЗИЯ

**За научните трудове, педагогическата и художествено-творческа дейност
на ас. д-р Васил Атанасов Колев
по обявения от АМТИИ конкурс за академична длъжност „доцент”
в професионално направление
8.1. Теория на изкуствата
специалност „Управление на проекти”**

От: проф. д-р Емилия Константинова

В обявения от АМТИИ конкурс за заемане на академична длъжност доцент по Управление на проекти в професионално направление 8.1. Теория на изкуствата участва един кандидат - ас. д-р Васил Атанасов Колев. Конкурсът е за нуждите на катедра „Изящни изкуства“ към Факултета „Изобразителни изкуства“ и е обявен в ДВ №40 от 17.05.2019.

Документацията, която ас. д-р Васил Атанасов Колев е представил за обявения конкурс отговаря на държавните и академичните нормативни документи за заемане на академични длъжности. Справката за изпълнение на минималните национални изисквания е с доказателствен материал, приложена е авторска справка за научните приноси на трудовете и цитиранията, както и списък с научно-приложните разработки и постижения.

Ас. д-р Васил Атанасов Колев успя сравнително бързо да навлезе в преподавателската дейност и да се представи като отличен преподавател, не само в бакалавърските специалности на специалност „Фотография“, „ПОМ“ и „ИИК“, но и в магистърските специалности по Графичен дизайн, Артмениджмънт и ПР на арторганизации. Той успешно води и лекционни курсове по Проекти и финансиране в изкуството на докторанти в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. В преподавателската си работа е изключително отговорен и креативен. Активната му работа със студентите включва не само провеждане на учебни занятия, а също организирането на интерактивни лекционни курсове, които създават траен интерес у тях към преподаваните от него дисциплини.

От 2010 г. след магистратура по артмениджмънт и до сега кандидатът за доцент д-р Васил Колев наистина постига много за кратко време – защитава докторска дисертация, а сега вече е в процедура за доцент. В началото на тази

година става член на европейската мрежа на изследователите EURAXESS, а през м. юни е приет и за член на Съюза на учените в България.

Творческата и професионална биография на кандидата говори за сериозни постижения и управленски опит в областта на проектната дейност. Той не само преподава дисциплини, свързани с тази област, но и активно взема участие в национални и международни проекти. Успешно приключили национални проекти с негово участие са: Проект „Артмениджмънт: Пловдив - нови тенденции и класически артистизъм (АРТ)”, АМТИИ-Пловдив, научен, област Изкуства, Финансиран от фонд „Научни изследвания”, договор № ДМ 05/2/14.12.2016г. за периода 14.12.2016-14.12.2018г., ръководител доц.д-р Маргарита Русева и Проект : Международна конференция на тема: „Наука, образование и иновации в областта на изкуствата“, АМТИИ-Пловдив, научен, област Изкуства, Финансиран от фонд „Научни изследвания”, договор № ДПМНФ 0/3/ 13.02.2017 за периода 13.02.2017-13.11.2017г., ръководител проф.д-р Тони Шекерджиева-Новак. За периода 01.06.2018-30.10.2019 д-р Васил Колев активно участва и в Международния проект ‘Researchers in the knowledge triangle ’ — ‘K-TRIO 3’ (‘GA-818757 — K-TRIO 3 — H2020-MSCA-NIGHT-2018, Финансиран от EUROPEAN COMMISSION.

Васил Колев е ръководител и на няколко научни национални проекта, свързани с „Пролетни научни четения“ в област „Изкуства“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив за 2015, 2016, 2017 и 2018 г.

През 2019 г. на база успешно защитен дисертационен труд и присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Васил Колев издава книгата „Методология в управлението на проекти и особеностите ѝ в арорганизациите“. Изданието дава за мениджърите в арторганизации актуална методика за разрешаване на възникнали проблеми в процесите на разработване и управление на проекти.

В конкурса за „доцент“ д-р Васил Колев участва с 2 доклада в съавторство публикувани в световната база данни Web of Science –

1. Kolev.V, Ivanova A., „Artmanagement: A new discipline entering the cultura land academic life in Plovdiv”, 2017,CBU INTERNATIONAL CONFERENCE PROCEEDINGS 2017, ISSN:1805-997X, ISBN: 978-80-88042-08-02, стр. 666-668 и

2. Kolev.V, Kazashka V., Ruseva M., „Analysis of the specific profile of artorganizations in Plovdiv, Bulgaria”,2018, CBU INTERNATIONAL

CONFERENCE PROCEEDINGS 2018, ISSN:1805-997X (Print), ISBN: 978-80-270-5037-6 print Edition, стр. 723-7272;

така също представя и 2 доклада от конференции, публикувани в специализирани издания: 1. Kolev.V, Kazashka V., „Специфичните особености на висшето образование по изкуства и влиянието им при определяне финансирането на факултетите в АМТИИ-Пловдив“, 2017, International Journal, Institute of Knowledge and Management, Scientificpapers, Vol 20.3, Knowledge in Practice, ISSN- 2545-4439 for print version, ISSN – 1857-923X for e-version, pp. 1289-1295 и

Колев В., „Държавното субсидиране в България на творчески проекти от Министерство на Културата за периода 2007-2018 година“, 2018, Сборник „Управленски и маркетингови проблеми в изкуството“, II/2018, ISSN: 2603-462X, стр.142-149,

както и 2 статии:

1.Колев В., Казашка В., „Вкусът към изкуството се възпитава, а любопитството за наука се разпалва“, 2018, Списание „Наука“ –кн.6/2018, том XXVIII ISSN 0861 3362 (печатно) ISSN 2603-3623 (електронно),

2.Колев В. „Артмениджмънт – магистърска специалност или обучение в по-ранен етап?“, Годишник АМТИИ, 2018, изд. АМТИИ, Пловдив 2019, ISSN: 1313-6526.

Сред представените научни разработки на д-р Васил Колев най-голямо внимание заслужава колективната монографична разработка „Пловдив – арторганизации и управленският им профил“, с която кандидатства за длъжността „доцент“.

Да се прави изследване на арторганизациите в Пловдив и управленския им профил е сериозно предизвикателство, предвид избора на град Пловдив за европейска столица на културата 2019 г., а с това и заявката за развитие на културните и творчески индустрии в града. Заедно с нарастващите темпове на развитие на тези индустрии, актуалността на проблема намира израз в представеното смело изследване, чиято теза е, че „мениджърите в арторганизациите не разполагат с достатъчно теоретични знания и опит за реализиране на проекти и изпитват затруднения при разработването и изпълнението им“.

Неоспорим факт е, че повечето арторганизации, както у нас така и по света трудно си осигуряват самоиздръжка и често разчитат на европейски,

държавни или общински проекти. Всъщност в новите икономически и социални условия един от начините за проектно финансиране и развитие на съвременните арторганизации е именно използването на симбиозата между икономическите принципи, науката и спецификата на изкуствата, намираща почва в клъстерите, културните или творческите индустрии. Оскъдните изследвания обаче и липсата на задълбочени сравнителни анализи в тази област не дават ясна представа до каква степен българските арторганизации присъстват и се развиват в такава среда. В този порядък, при огромната липса на актуални емпирични изследвания в областта на културата и изкуствата в България, изследването е съвсем навременно и има своя силен практико-приложен характер.

От представения разделителен протокол за авторство Колев има над минимално необходимите страници, като авторските текстове са свързани с изследването на историческото развитие на изкуствата и културата в Пловдив през вековете, подробния анализ на държавното субсидиране от Министерство на Културата за 12-годишен период от 2007 – 2018 г. по бюджетните програми за опазване на културните ценности, творчески проекти и други дейности свързани с изкуство и култура, както и съществения му принос в анализа и изследването през периода 2016-2018 г. за специфичния профил и особености в управлението на проекти на над 100 арторганизации в град Пловдив.

В първа глава, посветена на историческото развитие на изкуствата и културата в Пловдив дава ясна заявка, че проектно финансиране трябва да има двукрака роля. От една страна за развитието на културните индустрии за подобряване състоянието на града, но от друга - за съхранението на културно-историческото наследство и неговия дух. В този раздел са изброени археологически, архитектурни, исторически и културни емблематични обекти в Пловдив и на тяхна база са анализирани основните съвременни научни и художествено-творчески проекти, което се явява съществен научен и изследователски принос за д-р Васил Колев.

Съществена част е отделено и на финансирането на организациите, държавните политики и проектно финансиране за периода 2007-2018 г. Прави впечатление задълбочения анализ въз основа на описаните бюджетни програми и събраните данни в цифри по години за дадените бюджетни субсидии, представени в таблици (стр.82-91), което е основа за бъдещи съпоставителни оценки и изследвания по въпроси от същата или подобна проблематика от студенти, учени, изследователи, мениджъри и редица специалисти.

Съществен приносен момент от монографията представлява трета глава, в която са представени резултатите от проведеното емпирично проучване, базирано върху съществуващи данни от Евростат, Национален статистически институт и др., и анкетно изследване на над 100 арторганизации в Пловдив с представители на креативната и рекреативната индустрия. В теоретичните основания за неговото провеждане можем да отбележим някои от тях, като значението на културата като основен интелектуален и икономически ресурс; „инструмент за постигане на социално-икономически цели в страните и регионите“; въвеждането на концепцията за творческата икономика; на четвърто – повишаване на конкурентноспособността и създаване на нови бизнес модели; културните и творческите индустрии се явяват иновативен компонент, притежаващ потенциал за формиране на капитал и др.

Основната задача на емпиричното проучване е да се картографират културните индустрии в Пловдив, което ще позволи да се направи оценка и да се изберат подходящи бизнес модели за управление и финансиране на арторганизациите. Като цяло целите са ясно дефинирани и постигнати, а анализът дава ясна и полезна информация за сегашното състояние на арторганизациите в културните индустрии. Това е важен принос, който ще позволи да се подобри „връзката между бизнеса и културата относно съвместни идеи, програми и стратегии за развитие“, както и „за оценка на възможността за усвояване на конкретни инвестиции“. С това проучване е анализиран и специфичният профил и особености в управлението на проекти от арторганизациите в Пловдив. Анализът е изключително полезен и най-важното дава информация за подадените и реализирани проекти като вид, стойност, продължителност, област на действие, участие, затруднения и предимства в различните етапи.

Обобщената информация е важна за успешното управление на всяка арторганизация и за сравнителни бъдещи анализи от студенти, анализатори, изследователи, учени, мениджъри и др. Не на последно място би било полезно и за държавни и общински ръководства, които се стремят да подобрят своите политики в полза на общественото развитие на гр. Пловдив и региона. В този смисъл, монографичната разработка на д-р Васил Колев и неговите колеги е посветена на значима, слабо изследвана и трудна за интерпретация проблематика. Като цяло авторите трябва да бъдат поздравени за смелостта да изследват толкова сложна в своя обхват тема.

В разработката авторът показва задълбочени и многообхватни теоретични познания, както и сериозна компетентност относно проектното управление в

сферата на изкуството. Проучени анализирани и отразени подходящо получени данни са свързани с вътрешна логика и последователно изясняване на общи, конкретни и частни въпроси.

Въз основа на представената документация и личните впечатления на рецензента, научните приноси могат да бъдат сумирани в следните сфери:

1. Направен е систематичен обзор на историческото развитие на изкуството и културата в град Пловдив през вековете – база, върху която се създават и реализират актуални научни и художествено-творчески проекти;

2. Извършен е подробен анализ на държавното субсидиране от Министерство на Културата за 12 годишен период от 2007 – 2018 г. по бюджетните програми за опазване на културните ценности, творчески проекти и други дейности свързани с изкуство и култура, който е основа и база за сравнения в бъдещи анализи свързани с финансиране в областта на изкуството;

3. За първи път за периода 2016-2018 г. е изследван и анализиран специфичният профил и особености в управлението на проекти на 105 арторганизации в град Пловдив.

В документите за конкурса са представени и разработени от кандидата учебни програми, главно в областта на разработване, управление и финансиране на проекти и културен туризъм.

Въз основа на всичко гореизложено и представената пълна документация, отговаряща на покритите минимални наукометрични изисквания, давам положителна оценка на цялостните изследователско-теоретични, педагогически и творчески постижения на д-р Васил Колев и считам, че той трябва да бъде избран за доцент.

Проф. д-р Емилия Константинова